

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 150 — Posamezna številka stane K 120

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Kako je na Goriškem?

Miren pri Gorici 7. jul. 1921.

G. urednik! Gotovo se boste nekoli-ko začudili, ko boste dobili moje pismo. Akopraj je človek pri uredništvu nava-žen na marsikako presenečenje, sem ven-dar uverjen, da bo tudi za Vaš pismo iz Mirna pri Gorici nekaj povsem novega. Zakaj se oglašam?

Prvič: V Celju in okolici je bilo veli-ko goriških beguncev, ki so dolga leta uživali gostoljubnost tamošnjega prebi-valstva. Uverjen sem, da so mnogi tam pri Vas radovedni, kako se nekdanjim beguncem godi sedaj v njihovi neosvobo-jeni domovini. Zlasti v Žg. Savinjski dol-i, kjer je bila okrog tukajšnje »Čevljars-ke zadruga« zbrana večja begunska na-selbina, ponajveč iz Mirna, bodo gotovo mnogi z zanimanjem čitali kake vesti od nas.

Drugič: Umetno in potrebno se mi zdi, da ostanejo stiki med nami to- in on-stran meje čim bolj tesni in živahni. V Va-ših dnevnikih se še tupačam čitajo kaka pisma iz Jul. Benečije, v pokrajinskih li-stih pa ni skoro nikoli nobenega glasu. In vendar pridejo ravno pokrajinski listi najbolj med ljudstvo, zato ohranimo ravnopotom njih najlažje in najuspešnejše žive zveze. Naš narod je razkosen in ne-prostovoljno podanik več držav. Ako ga hočemo obvarovati, moramo skrbeti, da v etničnem, kulturnem, prosvetnem in če mogoče tudi gospodarskem oziru države meje ne bodo rezale našega živnega mesa, ter odtujevale med seboj posamez-nih delov. Z neprestanim medsebojnim spoznavanjem moramo v bratski ljubez-ni skrbeti za enoten napredek in ohrani-tev narodne samobitnosti v vseh raztr-ganih delih!

Prepričan sem, da se tudi Vi, g. ured-nik, strinjate z mojimi nazori, zato se bom, če mi dovolite, še večkrat oglasil v Vašem cenj. listu s kratkim kramljanjem o naših goriških pritlikah. — Preidem k stvari!

Z volitvami v italijansko zbornico, o katerih ste gotovo že čitali, smo se mi Goričani postavili, kaj ne? In kar moram dodati še s posebnim veseljem: izid vo-litev že rodi dobre sadove. Volitve so naš ugled znatno dvignile, našo korajžo okrepile in nam tudi v političnem oziru koristile. Fašistovski teror — nasilje ita-lijanskih nacionalistov — je bil v našem goriškem volilnem okrožju odločilno poražen; mesto Gorica ima v italijanskem parlamentu v Rimu pravzaprav sloven-skega poslanca. Od 5 poslancev, ki jih je

volilo, kakor znano, naše goriško volilno okrožje z Gorico vred, so naureč 4 Slo-venci in 1 komunist.

Ta izid seveda ni ostal v Gorici brez posledic. Fašisti, ki so se prej smatrali za neomejene gospodarje položaja, so bili do kože blamirani, vse opozicijske struje pa, ki so prej že zdvajale, so dobile novega poguma. Videle so nepričakovano res-nico, da so se dale komandirati in terori-zirati od malopomembne manjšine, ki se je le s svojo brezsravno kričavostjo po-vspela do vloge absolutnega gospodarja. Spoznale so, da je bila bahata stavba fašistovske moči zidana na iončenih nogah, zato jo je prvi naval odnesel. V svojo sra-moto so se prepričale, da so se dale od navideznosti oplahiti in obvladati. Posle-dica je bila, da so se oni Italijani, ki že prej na tihem in v srcu niso odobravalii fašistovskih nasilnosti, zopet opogumili in se ne boje več pokazati javno, da hočejo z nami v miru živeti. V goriških Sloven-cih se je pa zopet oživel in utrdilo pre-pričanje, da je Gorica naše naravno sre-dišče, kar mora tudi ostati, oziroma gle-de šolstva na novo postati.

Gorica sedaj žal ne žudi več onega lica kot pred vojno, toda upajmo, da »vremena bodo se zjasnila«. Kakor ozna-čeno, so se že od volitev izdatno spre-menila. Mnogo, premnogo naših ljudi se je namreč iz mesta odselilo. Zopet pre-mnogo se jih je iz nasprotne smeri doseli-lo. — Vojaštvo je zelo številno in pristno italijansko. Na stotine, skoro bi rekel tisoče slovenske šolske mladi-ne ni več. — Kljub vsemu temu slišiš sedaj po mestu zelo mnogo sloven-ske govornice, si povsod — v gostilnah in trgovinah — po slovensko postrežen in tudi v vseh uradnih opravilih skoro vse s slovenščino.

Ker sem že govoril o goriškem šol-stvu, moram pripomniti, da je glede šol-stva po deželi vse po starem: Ljudske šole so povsod samo slovenske. Samo v mestu Gorici so nam zaprli vse srednje in tudi druge šole.

Nevstrašen in spreten nastop naših poslancev v italijanskem državnem zboru, o katerem ste gotovo že čitali, je vz-budil pozornost naše celotne, tudi ita-lijanske javnosti in dvignil naš ugled in samozavest. Vse se n. pr. smeje tržaške-mu fašistovskemu poslancu Giunli, ki je svoječasno javno prisegal, da ne sme noben Jugoslovčan prestopiti praga Italij. zbornice, sedaj pa je moral mož sam od istih Jugoslovčanov — našega voditelja dr. Wilfiana — čuti v Italij. zbornici take

Dolnji grad je kraj malih obrtnikov, kmetovalcev in delavcev, Gornji grad pa kraj trgovine in velike obrti. Tej razde-litvi odgovarja zunanje lice v dolnjem gradu: široke, neznanke doige in praš-ne ulice z malimi pritličnimi hišami. Po ulicah cele črede perutnine in svinje. Gornji grad ima lepe, moderne ulice s si-jajnimi trgovinami. Glavno prometno žilo tvori krasna Aleksandrova ulica z nove poštno palačo ter lepimi zgradbami so-dišča ter trgovske in obrtne zbornice.

Po Kapucinski ulici, kjer je sedež vė-lebank, pridemo na Kralja Petra trg z le-po mestno hišo, palačo Praštedione in župnijsko cerkvijo v gotskem slogu. Žu-panijska ulica kaže prelepo stavbo Grandhotela z glediščem v orientalsko-arabskem slogu ter veličasten židovski tempel, ki potrjuje, da je ta živelj tu zelo mnogobrojno zastopan.

Od industrije omenjam velikansko sladkorno tovarno, menda največjo v na-ši državi, dva velika moderna mlinā, tvornico špirita, vžgalic in usnja.

Staro trdnjavo in v njej vžidane stavbe je po večini zasedlo vojaštvo.

Vse dele mesta spaja konjska želez-

bridke resnice, da so mu zasmehljivo če-stitali celo Italij. poslanci.

Kakor ostala goriška okolica, je bil tudi naš Miren skoro docela porušen. Po-pravljenih je sicer že precej hiš, vendar životari še velika večina ljudi po bara-kah, med katerimi je mnogo prav slabih. Med obnovljenimi zgradbami je tudi to-varna »Čevljarske zadruga«, ki ima v Celju v »Narodnem domu« svojo proda-jalno. Akoravno je mnogo zaprek, obsto-ja vendar upanje, da bo to narodno pod-jetje, ki daje sedaj zaslužek nad 100 do-mačim delavcem, s svojimi priznanimi iz-delki onstran meje lahko uspešno konku-riralo z raznim drugim uvoženim blagom.

Zadnje tedne so dela za obnovitev in pozidavo opustošene Goriške precej ži-vahna. Radi raznih ovir je bilo stavbeno delo v letošnji spomladi skoro popolnoma zastalo. Sicer še vedno ni vse tako ure-jeno, kakor bi moralo biti in kakor bi lah-ko bilo — »smo pač v Italiji«, pravijo mnogi —, vendar so se začeli izplačevati predujmi na vojno odškodnino že v pre-cejšnjih svotah in so se s tem zopet pri-čela zgradbena dela. Ljudem pa daje to poleg zaslužka še veselo upanje, da bo-dovendarle še dočakali obnovenje do-mov.

Politične vesti.

Preiskava v zadevi atentata se še vedno nadaljuje. Sobni slikar Mojzes je podal nova razkritja glede sklepanja o atentatu. Vedno težje so obremenjeni aretirani komunistični poslanci.

Imenovanje kraljevih namestnikov je izvršeno in podpisano. Za Ljubljano je imenovan kraljevim namestnikom Ivan Hribar, za njegovega nadomestnika dr. Baltič, obenem za načelnika oddelka za notranje zadeve. Dozdajni podpredsed-nik deželne vlade Dobnik je razrešen. Za kraljevega namestnika v Zagrebu je ime-novan Juraj Demetrovič, v Sarajevu dr. Gjugjevič.

Iz Reke poročajo: Jugoslov. reška stranka je naslovila na voditelja reških avtonomašev in predsednika reške vlade odprto pismo, v katerem ga obdolžuje verolomnosti Zakaj dne 3. maja je za-stopnikom stranke izjavil, da stoji na podlagi rapalske pogodbe, ki je priznala luko Baroš Jugoslaviji, te dni pa je izjavi-l v imenu reške konstituante, da ne bo privolil, da bi luka Baroš bila teritorijal-no in politično odcepljena od Reke. S to izjavo se je Zanella, katerega stranka je s pomočjo jugoslovenskih glasov dobila tako veliko večino, približal naziranju

nica, ki prav nič ne pristoja bogatemu in prometnemu mestu. Dela je imela s So-koli mnogo — pa smo ji tudi vestno po-magali. Vsak čas so bratje in sestre mo-rali izstopiti ter v potu obraza pomagati ubogim kljusetom vleči dragoceni člove-ški tovor. Smeha in zabave ni manjkalo! Osijek ima več lepih obširnih šetalšč in parkov. Najlepsi je košat pukovski vrt ob dravskem bregu, ki je spremenjen v pravcato mesto prodajalnic, gostilnic in zabavišč. Zvečer plava cel park v bajni razsvetljavi.

Specijaliteti osiječka so izvoščki, ki pomagajo staroslavni »konjski« reševati prometni problem. Na stotine jih je in ni-so predragi — kot vse drugo v Osijeku.

Celjsko družino so nastanili v gostil-ni Poljakovič. Prijazen zakonski par: otrok-edinček juna je umrl, za nas so le-po skrbeli.

Hrana nekaterim našim želodcem ni ugajala: paprike je preveč v okolici, mad-žarska meja in kuhinja je bila blizu in močna vina (vilanjsko) gasijo vročo kri prebivalstva. Kar pa kuhinja ni premogla, popravila je prijazen naših »gazd«.

Sokolski zlet so agilni domačini

fašistovskih krogov. Jugoslov. reška stranka bo seveda izvajala posledice.

Protičeve spletke — na vidiku? »Ju-goslavija« prinaša iz Beograda obširno poročilo, da pride Protič v kratkem v Slovenijo in Zagreb, ker hoče uesti ak-cijo za stvorenje močnega opozicijskal-nega bloka, ki bi naj prišel na vlado, ako bi padla Pašičeva vlada.

V Albaniji so zopet izbruhnili nemiri. Albanske čete se mobilizirajo. Poroča se o vpadu srbskih čet v albansko ozem-lje (?) ter da je Valona v rokah Turkom prijaznih elementov.

Češkoslovaški komunisti so izdali proglas, v katerem ostro napadajo soci-jalno-demokratsko stranko, češ da pod-pira diktaturo buržoazije.

Sporazum v vprašanih Daljnega Vz-hoda. Med Anglijo, Japonsko, Kitajsko in Zedinjenimi državami je prišlo do spo-razuma v vprašanih Tihoga oceana in Daljnega Vzhoda.

Mariborske novice.

Mariborskega župana Grčarja je mi-nistrski svet v seji 14. tm. potrdil.

Odmev ponesrečene stavbinske stav-ke v Mariboru. V nedeljo dopoldne je imela mariborska podružnica stavbinskih delavcev zborovanje, na katerem je pri-šlo zaradi denarja, ki bi se moral razde-liti kot podpora stavkujočim delav-cem, do hudega prerekanja. Predsednik Salomon ni mogel dokazati, kako je po-rabil 50.000 kron. Razburjeno delavstvo ga je zaradi tega odstavilo in izvolilo za predsednika Krambergerja. Salomonu je predla jako trda in bi ga delavci gotovo pretepli, da ga ni rešila policija. Govorilo se je tudi, da je Salomon prodal delav-sivo komunistom, ki so potem delavstvo zapeljali v ponesrečeno stavko.

Ljubezenska drama v cirkusu. Pred nekaj dnevi je prispel v Maribor cirkus Renlow. Med raznimi artisti je vzbujala največjo pozornost akrobatinja Julietta, ki je nastopala pred občinstvom jako ve-sela, v srcu pa je nosila nesrečno ljube-zen do ravnateljčevega sina. V nedeljo se je z njim sprla in se pri tem tako razbu-rila, da je sklenila izvršiti samomor. O polnoči je šla na stari dravski most in skočila v Dravo. Kmalu pa je pričela kli-cati na pomoč, nakar sta jo dva junaška gospoda potegnila nezavesno iz vode in jo prenesla na rešilno postajo, kjer so jo potom umetnega dihanja polagoma zbu-dili zopet k življenju. Njeno pravo ime je Režika Paksi, doma je iz Subotice in sta-ra 21 let.

združili z raznimi razstavami, da tisočem in tisočem tujcev pokažejo vse, kar ti kraji nudijo.

Presenečen sem bil, ko sem te raz-stave obiskal in žal je lahko vsem tistim, ki jih niso videli.

Razstava narodnih vezin in ročnih del nas je s svojo slikovitostjo in pe-strostjo res navdušila. Od najnavadnej-ših do najlepših stvari v izključno pristnih narodnih motivih je razstavljena bogata paša za lepoteželjno dušo in oči.

V razstavi hrvaško-slovenskega če-belarstva smo občudovali razvito panogo te stroke, ki prinaša poljedelcem in raz-nim zadržam obilne dohodke.

V raznih izdelkih obrtnikov in tvor-nic vidimo, kako raznovrstno uporablja-jo med in vosek. Gospodarski stroji so zanimali posebno kmečko prebivalstvo, ki je v velikem številu zlet obiskalo. Ju-goslovanski in češki grafiki so razstavili svoja zanimiva in lepa dela tik gospodar-ske razstave, ki bi jo mogli deliti na sle-deče dele: surovine, predelava istih in zadržarstvo. Ta razstava je največja, najlepša in najpopolnejša. V okusnih dvo-

Dr. M. Hrašovec:

Sokolsko slavlje v Osijeku.

(Dalje.)

Osijek je mesto trgovine in industri-je — mesto dela. Tu ne vlada srce, tem-več hladen razum, ki računa s svinčni-kom v roki. Zemljepisna lega Osijeka razvitek prometa in blagostanja tega mesta vsestransko podpira. V bogati Po-dravini bil je v prejšnjih letih Osijek iz-hodišče Slavonije na Madžarsko. Več železniških prog veže mesto na vse strani, še važnejše so pa vodne ceste Drave, ki se par kilometrov nižje izliva v Du-nav. Parniki in veliki šlepi spravljajo bo-gastva okolice in mesta v širni svet.

Že v zgodovini je igralo mesto važ-no ulogo, posebno v srditih bojih s Tur-ki, ki so se v bližini odigravali. Siget in Mohač, kdo ne pozna velikih bitk, ki so se v okolici teh krajev s Turki bile. Utrd-be mesta še danes vidimo v stari trdnja-vi, ki tvori jedro, okoli katerega se je mesto razvilo.

Mesto se deli v tri dele: dolnji grad, gornji grad in trdnjavo.

Dr. Smodlaka, znani dalmatinski politik, se je naselil stalno v Mariboru, kjer je kupil hišo v Tatenbachovi ulici.

Celjske novice.

Rojstni dan kralja Petra I. smo slavili v Celju z dopoldansko slovesno mašo in vojaško paradno z godbo. Zvečer je vojaštvo priredilo bakljado po mestu od vojašnice kralja Petra do vojašnice regenta Aleksandra in nazaj. Sodelovala je železničarska godba. Mesto je bilo ves dan v zastavah. Po dopoldanski slavnosti maši je bilo na glavarstvu čestitanje.

Na rojstni dan kralja Petra I. smo videli v Celju sicer že veliko več zastav nego ob priliki prejšnjih narodnih praznikov. Opazili pa smo tudi še velike vrzeli, tudi še na slovenskih hišah. Napravljen je popis vseh hiš, kjer zastav ni bilo. — Oblast je dolžna ljudi poučiti, da je izobešanje zastav ob takih prilikah — državljanska dolžnost.

Kolo jugoslov. sester je otvorilo 1. julija gospodinjski tečaj, ki bo trajal do 9. septembra. Namen tečaja je vsestransko izveščanje v gospodinjstvu, osobito v kuhanju, preprostem in finem. Vzrok, da si je »Kolo« naprtilo ogromne stroške in otvorilo gosp. tečaj, je bilo v prvi vrsti dejstvo, da se mora večina deklic učiti kuhinje v gostilnah, kar traja pri nesistematičnem pouku neprimeroma delj časa in ni za deklice brez nevarnosti. Gostilniški pouk se tudi ne more ozirati na potrebe družinskih razmer, kakor se to godi v tečaju, kjer deklice natančno preračunijo ceno hrane za vsako osebo. — Škoda, da naše deklice ne izkoriščajo te prilike tako, kakor zasluži. Posečalo bi tečaj lahko še 8—10 deklic, ki bi bile nekoč hvaležne za to, kar so se naučile. Sicer pa se lahko vstopijo, ako se nemudoma zglašijo pri vodstvu tečaja v dekliški meščanski šoli (vhod z dvorišča).

Dramatično društvo v Celju ima svoj redni občni zbor v soboto 16. julija ob 20¹/₂ uri v restavraciji Narodnega doma. Vse člane in prijatelje društva vabi odbor.

Klub demokratičnih občinskih odborov v Celju je izvolil za svojega načelnika g. dr. Antona Božiča, za podnačelnika g. Ivana Rebeka, za tajnika g. Franca Mravljaka.

Klub obč. odbornikov Gospodarske stranke v Celjski okolici (demokrati in samostojni) je izvolil za načelnika g. rud. svetnika B. Baeblerja.

Trgovina mestne aprovizacije v Ermenčevi (prej Ferjenovi) hiši je 11. tm. likvidirala in je lokale prevzela lastnica gdč. Ermenec.

Novo slovensko podjetje. Kakor je razvidno iz oglasov v zadnji številki, je tvrdka brata Batič prevzela trgovino z drvmi in kompletno cirkularno napravo za žaganje drv ter drugih lesnih izdelkov od tvrdke J. Lindauer na Savinjskem nabrežju. Tudi je ista tvrdka prevzela od g. Fr. Fuchsa cirkularno žago za rezanje drv po mestu.

»Eisenhof«. G. Rakusch daje lepšati zunanost svoje palače na vogalu Cankarjeve in Kralja Petra ceste. Opazimo, da je dal, namesto odstraniti, tudi osnažiti že nekoliko zatemelni napis Eisenhof. Opozarjamo oblast na še vedno veljavni sklep mestnega gerentstva, da ne sme v

rahan razloženo je silno bogastvo in blagoslov slavanske zemlje ter proizvodi, ki jih domača obrt in industrija izdeluje.

Zadrugarstvo se lepo in razveseljivo razvija. Razven teh je bila v Osijeku še vinska razstava, ki smo jo pri svojem obisku našli že prazno. Huda vročina in žejna grla so bila opravila svojo dolžnost.

Sokolski zlet je mesto Osijek do dobrega spremenil.

Celo mesto plava v naših barvah, nekatere hiše so okusno in bogato okrašene. Posebno ugajajo bogate preproge, ki so v znak slavnostnih dni razobešene iz oken in balkonov.

Jedro gostov tvorijo Sokoli in Sokolice. Po poročilih »Hrvatskega Lista« v Osijeku je sokolskih gostov do 8000, 3000 več, nego je bilo prijavljenih. Resnično število bo menda nižje, vendar je jasno, da je udeležba veličastna.

Vsi kraji naše države so častne zastopani; tudi Trst, Gorica in Reka so poslale delegate v kroju, ki se prepričujejo v pregledu sokolskih vrst, da delamo vsi neumorno, da dosežemo cilj: osvoboditev in združitve vseh Jugoslo-

območju mesta na zunan eksistirati noben nemški napis, ter zahtevamo, da napis »Eisenhof« izginje; zakaj ta napis na hiši Rakuscha, ki nas je v bivšem nemškem obč. odboru dosledno psoval z »Windsche«, pomeni za nas več nego bi na hiši kateregakoli celjskega Nemca.

Vojaški nabori v območju celjskega okrajnega glavarstva so se pričeli včeraj 13. tm. z nabori v Celju.

Umrl je 12. tm. vpokojeni nadučitelj g. Ivan Rupnik v visoki starosti 82 let. Pokojnik je služboval tudi dalje časa na Koroškem v času taborov. Pogreb se vrši 14. tm. ob 16. uri na okoliškem pokopališču.

Umrla je v nedeljo 10. tm. v Celju gospa M. Stojkovič, železničarjeva žena, na sušici. Zapustila je 4 otroke. N. v m. p.!

Ker bo Potrošniška uradniška zadruga (Samopomoč) v Celju svoj trgovski lokal prezidala, na novo opremila in olepšala, proda preostanek manufakturnega blaga svojim članom po izredno nizkih cenah. Blago je izredno dobro, ceno in priporočljivo, ter članom od 13. — 20. tm. na ogled.

Na občnem zboru podružnice družbe Sv. Cirila in Metoda za Gaberje dne 8. tm. se je izvolil sledeči odbor: predsednik Zidanšek Jožef, namestnik Štefančič Anton, tajnica M. Pušnik, namest. Škof J., blag. Gobec T., nam. Čeček C., odborniki J. Štefančič, Mara Poglajen, Omladič Pavla, Pfeifer S., Nerad Fran., Urbančič A., Urbančič Adolf, Vučko Marko, Hajligštajn, Šribar Jakob. — Pri nabiranju članarine se je nabralo 998 kron. Večje svote so darovali: g. Hani Diehl 200 K, g. Pertinač 100 K, g. Kudiš 100 K. Odbor se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Prijateljski sestanek pri Šribarju na dan sv. Cirila in Metoda je bil dobro obiskan, kjer se je tudi nabralo 630 kron. Žal, da občinstvo iz mesta vse prireditve v Gaberju tako ignorira in ravno tu bi bilo tako zelo potrebno narodno gibanje nekoliko oživeti. V mestu je delovanje mnogo lažje kot v Gaberju, kjer je le malo zavednih ljudi, in se s tem, da jih meščani tako prezirajo, še tistim vzame veselje do dela.

Prodaja starega iovskega orožja. V petek, dne 15. julija t. l. ob 3. uri popoldne prodalo se bode licitacijskim potom pri okrajnem glavarstvu v Celju staro iovsko orožje. K licitaciji se bodo pripustili le lovci, ki se izkažejo z orožnim listom.

Rujava usnjata ročna torbica s komisijsko knjižico tvrdke Jarc — Maribor in perilom, ki je bila izgubljena na Okopih, je oddana od policije celjskemu magistratu.

V policijskem zaporu se je hotel obesiti češkoslovaški državljan Josip Čeh, doma iz mladobofeslavskega okraja, brezposelni elektromonter. Zaradi sumljivega vedenja je bil 8. tm. ponoči od policije v Gaberjih aretiran. Pravi, da je prišel iz Češkoslovaške in prejšnji dan z vlakom iz Gradca v Celje in da si hoče tu poiskati dela. Ko se mu je reklo, da bo po odgonu poslan nazaj na Češko, je prosil, naj ga ne pošljejo nazaj. Dne 12. tm. se je v zaporu obesil. V zadnjem hipu so ga rešili.

Radi vlačuganja je policija 12. tm. v mestnem vrtu aretirala že znani vlačugi Katarino Došler iz Sladkegore in Marijo vanov v eni veliki in močni domovini. Po nlicah mrgoli ljudstva na tisoče: vsi lokali so prenapolnjeni, nikjer ni praznega kotička.

Prijetno so me iznenadili hrvatski in srbski seljaki v pristnih narodnih nošah s sokolsko šajkačo in peresom na glavi: Hrvat v širokih belih bregušah, Srb v svoji tradicionalni rujavi raševini, ki jo proizvaja domača tvornica v Leskovcu. Seljakinje v pestrih narodnih nošah, Švabinke v črnih oblekah z bogatim venčcem 100-kronskih cekinov okrog vratu. Življenje povsodi in slikovitost, ki ji težko iščeš primere.

V Osijeku grdo nemškutarijo! Tudi domače familije smatrajo kot bon-ton, če pokažejo, da znajo nemško. Obilica švabskih vaši v okolici seveda to govornico pospešuje.

Mladina, združena v imponantnem številu v sokolskih organizacijah, kaže drugo lice: našo dušo in naše srce!

Sadovi te lepe vzgoje bodo tudi v tem važnem mestu gradili prave trdnjave sokolske misli in sile!

(Dalie prih.)

Vjornik iz Mislinja, ker sta moške nadlegovali z ljubezenskimi ponudbami. Oddani ste v zapore okrajnega sodišča.

Čegavo je kolo? Železniški uslužbenec Ivan Mirnik je 4. tm. na policiji oddal kolo znamke De W. G. Kosmus, Steyr No. 36200, katero je 27. jun. ob 4. uri zjutraj našel pred Krušičevo gostilno na Ljublj. cesti. Kolo je črno pleskano z nekoliko navzgor obrnanim gubernalom. — Nahaja se na policiji.

Zaprta slepar. Dne 22. tm. je policija aretirala nekega Jožefa Löschnigga iz Maribora, ki je bil svoj čas zastopnik tvrdke Samida v Mariboru. Dasi odpuščen, je tudi še te dni zbiral za njeno ime naročila ter inkasiral denar — za svoj žep. Tudi je opeharil razne natakariče, sobarice in gostilničarje v Celju za jedi in pijačo. Izročen je državnemu pravdnikstvu, kamor naj se obračajo osleparjeni trgovci.

Obrtni vestnik.

Obrtno-vajeniška razstava v Zagrebu. Radiševa razstava za obrtne vajence, katera je trajala od 3. do 10. tm., se je slajno obnesla. Tudi naši obrtni vajenci iz Celja so se krasno izkazali. Zato se pozivajo gosp. mojstri, kateri se za stvar zanimajo, ter tudi vsi vajenci in vajenke (tudi oni, ki se niso z deli udeležili), da pridejo gotovo včetrtek 14. tm. v Narodni dom ob pol 8. uri zvečer, ker se bo poročalo o rezultatih na obeh razstavan in obenem se bodo delile lepe nagrade in častne diplome.

Pomanjkanje obrtnih mojstrov v Macedoniji. Vsled dolgoletnega turškega gospodstva, ponovnih vojnih viher in nemirov je prebivalstvo Macedonije v kulturno-gospodarskem oziru zelo zaostalo za ostalimi pokrajinami naše kraljevine. Naša vlada hoče po možnosti storiti vse, da se odpomore dosedajšnim nedostatom. Občati se zlasti velika potreba mojstrov za izdelovanje lesenih vil, grabelj, držajev za lopate, sekire itd. Pridne roke bi imele na našem jugu bogat zaslužek in bi mnogo pripomogle h gospodarski povzdigi tega priradnega bogatega, a kulturno zaostalega dela naše domovine. Mojstri, ki bi bili pripravljeni iti za stalno ali začasno v Macedonijo, naj naznanijo na ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, pod kakšnimi pogoji so pripravljeni sprejeti ponudbo centralne vlade.

Več mladenk iz Mežiške doline bi se rado izučilo za šivilje, modistinje ali prodajalke. Ker so stariši revni, bi jih morali sprejeti le obrtniki(ce), ki bi jim lahko dali celo oskrbo. Da se pomaga tem deklicam in jih vzgoji obenem tudi narodno, se prosi zadostnega odziva tej prošnji. Tozadevna vprašanja naj se pošljejo na uredništvo tega lista pod: »učenke iz Mežiške doline«.

Jugoslovanski gasilec.

GASILSKA SLAVNOST V ŽALCU.

Proslava 40-letnice žalskega gasil. društva in občni zbor Gasilske zveze je bila krasna in imponantna narodna manifestacija uzorne organizacije jugoslovenskega gasilstva.

Nbroj gasilcev in drugega občinstva je pričakovalo v jutru, dne 10. tm. na kolodvoru celjski vlak.

Vse goste je pozdravil načelnik žal. gas. društva g. Edvard Kuček. Pred kolodvorom je bila sv. maša na prostem, kjer je imel tudi katehet g. M. Ratej slavnosti primeren čustven govor. Nato se je formiral sprevod. Na čelu je korakala Trbov. rud. godba, zastavonoše z 11 praporji ter okoli 1000 gasilcev.

Pred rotovžem je pozdravil goste trški župan g. Vinko Vabič, zahvalil se mu je načelnik Gasil. zveze g. Barle iz Ljubljane. Po končanem sprevodu se je vršilo v Roblekovih dvoranah slav. zborovanje žal. gasil. društva, ki ga odvarja g. Barle ter imenuje v predsedništvo gosp. Jos. Širca, čistnim predsednikom, gosp. Vinko Vabiča, častnim podpredsednikom. Pozdravil je tudi vladnega zastopnika okraj. glavarja g. Pinkavo. Gosp. Barle predlaga, da se pošlje kabinetni pisarni udanostna brzojavka Nj. Velič. kralju Petru I. in regentu Aleksandru, kar se sprejme z velikanskim navdušenjem. V krasnih besedah je pozdravil in čestital žalskemu gasil. društvu zastopnik iz Varaždina, ki je bil predmet — kot Hrvat — velikim ovacijam.

G. Širca se spominja v svojem po-

zdravu rajnih članov žalskega gasil. društva, tovarišev J. Hausenbichlerja in Ivana Kača, kojima se zakliče »Slava«! G. J. Zagode, član žal. gasil. društva, prečita zgodovino društva.

Nato je zborovala Jugoslov. Gasilska Zveza. Načelnik, g. Barle, pozdravi delegate. Iz blag. poročila posnamemo, da je imela Zveza v minulem društvenem letu 18.000 K stroškov in samo 9000 K dohodkov.

Pravila snujočega se Vatrogasnega jugoslov. Saveza se sprejmejo en bloc, kakor tudi poročilo o vaditeljskem tečaju, o literarnem delovanju itd.

Gasilska Zveza predlaga, naj se vrše gasilske veselice samo v korist društvene blagajne in ne za pijačevanja; nadalje tudi, da se vrše v bodoče občni zbori Gasilske Zveze vedno v Ljubljani.

Popoldne in zvečer se je vršila velika gasilska slavnost v kletih Deln. pivovarne. Ljudstva se je kar trlo, prostori so bili premajhni za velike množice.

Zalec, metropola Savinjske doline, je lahko ponosen na nedeljsko prireditev.

Kozje. Kozjanska gasilska župa priredi svojo prvo župno vajo dne 7. avgusta 1921 popoldne v Imenem. Vabijo se vsa društva kozjanske župe, kakor tudi sosednih žup, da se udeležijo vaje v obilnem številu, odnosno da pošljejo svoje zastopnike.

Turistika in šport.

Velika planinska slavnost v Rušah, katero priredi Podravska podružnica sl. plan. društva povodom dvajsetletnice svojega obstanka, se vrši 7. avgusta in ne 14., kakor se je prvotno poročalo. Ruše so zgodovinsko zanimiv kraj, imajo krasno lego, slovijo po svoji industriji in so znane iz l. 1914., ko so tirali avstrijski orožniki samo iz te vasi 23 žrtev v grške ječe. To edino narodno postojanko v mariborski okolici so krstili Nemci leta 1914. za »Klein-Belgrad«. 7. avg. se snidej v Rušah planinci in narodni mučeniki, kakor tisoči zavednih Slovencev iz raznih krajev naše domovine. Za to slavnost se delajo velike priprave. Concertne točke proizvajata narodna godba in pevsko društvo »Drava« iz Maribora. Ker je železniška zveza ugodna, se pričakuje mnogobrojna udeležba. — Odbor.

Bled. V zadnjih dneh se je pričelo zdravilišče oživljati. Vse življenje se osredotočuje v krasnem parku, kjer igra stalna zdraviliška godba dnevno od 5. do 7. ure popoldne. Tu se zabava elegantni svet iz različnih dežel in držav. Vreme je lepo, voda topla. Med tujci vlada letos veliko zadovoljstvo, ker so se nastavile solidne cene, ki so pod uradno kontrolo. Izključeni so slučajji, da bi posamezniki samovoljno dvignili cene, ker so povsod izobešeni uradno vidirani cenovniki. — Zdraviliška taksa je znižana letos na višino, ki je nima do sedaj nobeno zdravilišče. Na sezonskem sporedu so umetniški koncerti, veliki plesi, reunioni, tekme, regate in beneške noči. Razširjena vest, da je Bled prenapolnjen, ne odgovarja resnici. Na Bledu je tujcem še dovolj prostora na razpolago.

»Loveca«. Št. 13. Obrs lovskega živaloslovja (M. Hanzlovskij). Med soško vojno in po njej v domačih loviščih (Peter Gilly). Kratke črtice o glavni ptičkah športne ribolovi (Slavko Plemelj). Iz lovskega oprtnika.

Pri kolesarski dirki Ljubljana—Maribor minulo nedeljo, katere se je udeležilo 50 dirkačev (od teh 2 iz Celja), je zmagovalac g. Šolar, član ljubljanske Ilirije. V težki skupini je zmagal Adolf Bar (Ilirija); Rebek iz Celja je došel na cilj kot deveti. V skupini starinov je zmagal Porenta (Ilirija).

Sokolstvo.

Ptujsko sokolsko okrožje priredi v nedeljo, dne 17. tm. (v slučaju slabega vremena dne 24.) svoj okrožni zlet v Ormož. Ob 11. uri sprejem gostov na kolodvoru, potem obhod po mestu in odhod na telovadnico v mestni grabi. Ob 3. uri javna telovadba in nato ljudska veselica. K občini udeležbi vabi odbor.

Dopisi.

Slov. Bistrica, Dne 9. in 10. julija je preživelo naše mesto dva izvanredno lepa in pomembna dneva. Pridržujemo si podrobno poročilo in hočemo za danes

Nocoj sreda 13. tm. ob 8. uri telovadna akademija v Narodnem domu!

le v splošnem omeniti dogodke teh dni. Zveza juž.-štaj. obrt. zadrug se je to leto odločila prirediti svoj obč. zbor v našem mestu. Da je to bila srečna misel, sledi že iz dejstva, da je občni zbor 9. julija bil tako dobro obiskan od delegatov iz slovenske Štajerske, kakor dozdaj še noben drugi občni zbor. Tudi po živahnosti, katero smo opažali v razpravah in debatah, se razlikuje od drugih občnih zborov. Zaključke občnega zbora bomo posebej objavili. Občni zbor sta pozdravila brzojavno gospoda minister dr. Kukovec in narodni poslanec dr. Žerjav. Pri-sostvovali so zboru med drugimi tudi zastopnik ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani dr. Münih, obrtno-zadružni nadzornik za Štajersko komisar Založnik, zastopnik trgovske in obrtne zbornice tajnik Mohorič in predsednik Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug Franketi. Predsedoval je načelnik Rebek iz Celja. Zborovanje se je vršilo v veliki sobi vojaške kantine do 1. ure popoldne. V nedeljo 10. julija je sledil istotako od zveze sklicani obrtni shod v dvorani okr. hranilnice, ki je bil obiskan od več kakor 150 delegatov raznih obrtnih organizacij in je po svoji vsebini prekašal gotovo vse dosedajne slične prireditve. To zborovanje sta posetila tudi zastopnika Delegacije ministrstva financ, finančni svetnik dr. Savnik in dr. Kant ter ga je pozdravil v imenu Saveza hrvatskih obrtnika v Zagrebu savezni tajnik g. Lesnik. Predsedoval je zborovanju g. Ivan Rebek iz Celja. Isti dan smo imeli v našem mestu sijajno uspelo sokolsko prireditev. 50 mariborskih Sokolov na konjih in velike število Sokolov in sokolskega naraščaja iz Maribora je posejlo Slov. Bistrico. — Sokol se je z godbo na čelu udeležil zahvalne maše za srečno rešitev našega prestolonaslednika in je popoldne nastopil na lepo okrašenem slavnostnem prostoru v tukajšnji vojašnici ob prisostvo-vanju mnogostevilnega občinstva iz mesta in okolice ter žel obilno pohvalo za svoje dovršeno prednašane vaje. Po sokolskem nastopu se je razvila prosta zabava, ki je trpela pozno v noč, doktor nam ni zadnji vlak odpeljal večino zunanjih gostov. Te prireditve, za katere gre v obilni meri zasluga našemu pripravljalnemu odboru pod vodstvom podžupana g. Gumzeja in našim vrlim Sokolom, posebno gg. Kniewald in Lojzetu Pinter, so za Slov. Bistrico nedvomno dogodek, kakoršnjega to mesto še ni doživelo, so važne tako iz gospodarskega kakor iz kulturnega stališča. Naše mesto se je tega tudi v polni meri zavedalo in si naredilo svečano obleko. Hiše so bile z malimi izjemami v zastavah. Zunanji gostje so bili polni hvale o krasoti Slov. Bistrice in narodni delavnosti ter izvanredni gostoljubnosti tukajšnega naprednega prebivalstva.

Zaloc. Vaš list je pred kratkim opominjal avtomobiliste, naj se čez vasi in trge ne vozijo s tako brzino in naj se držijo tozadavnih predpisov. Toda na Vaš opomin so le-ti odgovorili s tem, da se vozijo še hitreje (80 km na uro) in dvigajo ogromne oblake prahu. Zabavo si pa delajo s tem, da kure morijo in živino plašijo. Ker se za to poklicani faktorji nič ne zmenijo in ker se ne moremo čez avtomobiliste pritožiti — kajti vsled prahu se ne vidi nobena številka — naj se ne čudi gospoda v autih, da bodemo tudi mi njim postregli, a ne s prahom in blatom. — Več tržanov.

Iz Št. Jurja ob Taboru. Ker dosedaj niste dobili iz naše občine še nikakega poročila o zadnjih občinskih volitvah, vam naznanimo, da je tudi pri nas zmagala napredna misel. Za župana je bil izvoljen g. Ivan Natek, pristaš SKS, kateri stranki pripadajo tudi vsi izvoljeni občinski svetovalci. Razumljivo je, da je bil ta dogodek za našega župnika (zagrizenega šušteršičjanca) jako nemil udarec. Je to človek, kateremu smrdijo do skrajnosti nove razmere. Preživeli smo že par narodnih praznikov, pri katerih pa ni čutil potrebe izobesiti narodnih zastav. Še le na Vidov dan je izobesil na željo župana zastavo, pa ne narodno — temveč — papeško.

Rajhenburg. Sokol in Ciril-Metodova podružnica za Rajhenburg—Videm in okolico priredita 31. julija javno telovadbo s slavnostjo (srečolov, šaljiva pošta itd.) v restavraciji Unschuld. Natančni spored sledi. Posavska društva naj vpoštevajo to prireditev.

Slov. Bistrica. Pri nas imamo vse-kakor zanimive eksemplarje vzor-znač-

jev. Bivši funkcionar Sokola je danes najhujši klerikalni derviš. Drugi vpije raz prižnice proti socialistom, pri volitvah pa — zanje glasuje. Tretji vpije raz prižnico, da Orli pridejo v nebesa, Sokoli pa na dno pekla. Ljudstvu pa se odpirajo oči in pravi, da se bodo tisti, ki tako ljudstvo farbajo, najprej cvrli na dnu pekla.

Žetale. Čudne so pri nas razmere. Obč. tajnik stanuje v drugi občini, ima pa tudi za Čermožišče živinske potne liste v rokah. Če prideš po nje, gospodar ni doma. Naš župan je tožil nekega posestnika, ker je obsodil goljufivo postopanje ob času obč. volitev. Za pričo je navedel pijančka, ki je pijan še isti večer metal svoji gospodinji kamenje na hišo in ji opeko polomil. Zakaj pa ni tožil, da se v naši občini ceste ne popravljajo, na katerih se živina strašno trpinči, dasi se doklade tudi za to pobirajo? — Kako pa je bilo tisto, ko so naši »pobožni« romarji nazaj grede z božje poti s Ptuiške gore hoteli pretepati 73-letnega starčka, kar je preprečil trgovec Svenšek? In taki možje tožijo pri nas za poštenje!

Šmarje pri Jelšah. Ugovor klerikalcev zoper občinske volitve je deželna vlada zavrnila. V petek 15. tm. imamo volitve župana. Kakor zdaj stoji, bo župan samostojnej, podžupan demokrat.

Polzela. Vsled nepravilnosti, ki so jih klerikalci iganjali pri obč. volitvah, so iste razveljavljene in se v kratkem razpišejo nove.

Gor. Polskava. Klerikalno časopisje je trdilo, da je naš občinski odbor v klerikalnem taboru in da je tudi župan njihov pristaš. V zadnji seji obč. odbora pa je župnik Šebot stavil resolucijo za avtonomijo Slovenije. Po pojasnitih, ki jih je podal odbornik, učitelj Rainer, je bil predlog soglasno odklonjen. Tudi je župan pri tej priliki izjavil, da ni pristaš SLS.

Iz Slovenjgradca. Dne 9. tm. je tukajšnja Narodna čitalnica ob priliki sprejetja ustave priredila družabni večer. Poleg večjega števila slovenskega meščanstva, trgovstva in obrtništva je smatralo tudi precej državnih nastavlencev za potrebno, da se je odlikovalo s svojo odsotnostjo. Med temi so nekateri od uradništva in učiteljstva ljudske in meščanske šole, ki dosledno izostajajo od narodnih družabnih prireditev, katere bi bile za marsikatero izmed njih z ozirom na narodno mlačnost v rodbini v narodno-vzgojnem oziru zelo priporočljive. Doma je seveda ostalo tudi, kakor navadno, korporativno orožništvo s svojim majorm — komandantom, ki v nasprotju z duhom časa ne pripusti, da bi bili orožniki člani nepolitičnih narodnih društev. — Taki narodno-mlačni uradniki, učitelji in orožniki ne spadajo v naš kraj na meji. Če bo drugič zopet tako malo takta, bomo postregli z imeni.

Velika nedelja. (K zgodovini avtonomističnih izjav.) V občini Velika nedelja so dobili pri zadnjih volitvah naprednjaki 9, klerikalci pa 7 odbornikov. Za župana je izvoljen zaveden somišljenik SKS. Novi odbor začne poslovati v najkrajšem času, do sedaj je opravljal posle še stari občinski odbor. Ta je odposlal tudi po receptu, ki je prišel od zgoraj, izjavo za slovensko avtonomijo. Mišljenje občanov predstavlja novi občinski odbor, katerega si je ljudstvo izvolilo pri zadnjih volitvah in edino ta je upravičen pošiljati izjave v imenu občine. Novi odbor seveda tega ne bi storil.

Iz ormoškega okraja. Dasi je z oblaki prevlečeno nebo z dežjem žugalo, potetelo je vrljo Sokolstvo našega okrožja dne 3. tm. k Sv. Miklavžu. Okoli 3. ure popoldne čule so se godbe od vseh strani in vkorakali so Sokoli in Sokolice v lepem sprevedu ter se razpostavili pred slavolokom, kjer so bili po g. P. prisrčno pozdravljeni. S cerkvenega hribečka pa je impozanten nastop nevoščljivo gledača gospoda, želeč, naj bi rosnato nebo postoterilo svoje kapljice in pokazilo lepo slavnost. Pa čilih Sokolov ni ustrašila nebesna rosa, pogumno so korakali na krasno opremljen prostor. Po vežbanju pa so hoteli k raznim šotorom okrepčat se ter so se med množico okoliškega prebivalstva po domače zabavali, daširavno sta gospoda svojim faranom udeležbo prepovedala in Marijinim devicam zažugala, da bodo iz zlatih bukev družbe za vedno izbrisane, če na slavnost pohite. Ob zvokih godb zabavalo se je vse do pozne noči. Ker je bil čisti donesek določen za nakup obleke revnim (večinoma viničarskim) učencem, so bili vsi šotori

hitro izpraznjeni in lepa sveta, približno 6000 K, nabrala se je za revno deco. Vsa čast prirediteljem in neumornim šotorskim prodajalkam. Po polnoči razšla se je vesela družba in nepričakovano bila na potu pozdravljena. V kleti našega kaplana čakali so Orli naše Sokole in jih z rjoventjem »Abzug Sokoli« (še njim nepozabno priljubljeni avstrijski pozdrav!) nahrulili, pevajoč »orlovsko«. Prišla bo jesen in z njo vinska bera. Takrat bodo, g. kaplan, Vaši nabirači mošta ponižno prosili, »da kaj podarimo za g. kaplana«. Vedite, da si bomo premislili Vam dati bero mošta, s katero bi potem zopet svoje Orle napajali, da napadajo naše Sokole. Obračun za tokratni sprejem — v senci!

Dnevna kronika.

Bolezen min. predsednika Pašiča se je poslabšala. Zdravniki so odredili, da mora v Karlove vane. Tja pojde, ko odpravi najnujnejše tekoče državne posle.

Kakšne šolske knjige zagovarjajo klerikalci? Klerikalni poslance Klekl je vložil na ministra prosvete interpelacijo radi tega, ker je ljubljanska deželna vlada prepovedala v Prekmurju porabo dozdajnega katekizma. Klekl imenuje to »napad na vero in cerkev«. Minister Pri-bičević si je dal predložiti katekizem in ga je pregledal. Čudi se, kako je mogel jugoslov. poslanec radi tega katekizma vložiti interpelacijo. **Katekizem je iz madžarskih časov, izdalo ga je madžarsko bojno društvo za pomadžarenje Slovencev, ima izrazito politične tendence proti naši državi.** Proslavlja krono Sv. Štefana, govori o ogrskih kraljih kot potomcih Sv. Štefana itd. Minister povdarja, da je bila dolžnost ljubljanske vlade vreči ta katekizem iz šole. Bila bi ga sploh morala zapleniti. — Zopet dokaz, da skrivajo klerikalci pod plaščem zaščite vere, kakor pogosto sicer, tudi v tem slučaju le svoje protidržavne tendence.

V trgovskih pogajanjih z Italijo so nastale nove težkoče. V vprašanju ribarstva stavijo Italijani glede koncesij zahteve, ki so jih naši eksperti odklonili. Namesto kabotaže na morju zahteva Julija, naj bi se naša in italijanska parobrodna društva združila v kartel, ki bi prevzel paroplovbo ob vztočni obali Jadrana. Naša delegacija je predlog odklonila, ker bi pomenil poseganje države v privatne pravice. Naša delegacija je odklonila tudi vezanje carin, kakor je to želela Italija.

Francosko-srbska banka v Beogradu ima v Mariboru kot pravnega zastopnika znanega zagrizeno-nemškutarskega odvetnika dr. Juritscha. Škandal!

Iz notranjega državnega posojila v znesku 500 milj. dinarjev se bo po načrtu ministra saobračaja porabilo med drugim: 5 milj. dinarjev za nove železniške delavnice v Ljubljani, 1 milijon dinarjev za zgradbo inšpektorata v Ljubljani, 10 milijonov dinarjev za gradbo železn. proge Ormož—Ljutomer—Murska Sobota.

Akad. društvo »Triglav« v Zagrebu javlja vsem sl. starejšinam in ljubiteljem Triglava, da ima sedaj svoj lokal v Dugo-voj ulici 33/II., Zagreb. Obenem prosi, da se vsa event. pošta pošilja na novi naslov.

Nad celjskimi dijaki, ki so podpisali izjavo za slovensko bogoslužje, se huduje ljubljanski »Slovenec« ter farizejsko brani latinico kot »zunanji izraz nadnacionalnega značaja cerkve«. Dokazovati hoče, da je »živi narodni jezik sploh manj primeren za obrede, ki izgube s tem na svoji tradicionalni častitljivosti«. Je res ginjaivo gledati, kako se naši latinizatorji krčevito upirajo narodni cerkvi!

Wien ali Dunaj? Ker se je tudi — kakor smo že omenili svoj čas — v naše liste vgnezdila smešna navada, da pišejo mesto Dunaj Wien, mesto Gradec Graz itd., je smatral poverjenik za prosveto v Zagrebu za potrebno opozoriti, da je taka poraba nemških imen v naših listih ne-umestna. Ako pišemo pisma v navedene kraje, je naravno, da bomo rabili nemške nazive, smešno pa je, jih rabiti v listih. Isto velja tudi za urade in oblasti. Saj tudi nemški časopisi v Avstriji ne rabijo za Celje, Ljubljano itd. naših imen, ampak nemška! Ne hodimo smešni v svoji objektivni servilnosti!

Imenovanje. G. Ludvik Zepič je imenovan finančnim komisarjem v Celju.

Upravna komisija tehniško-visokošolskih fondov v Ljubljani (Turjaški trg št. 1/I) razpisuje za študijsko leto 1921-

1922 podpore iz tehniško-visokošolskega študijskega fonda. Visokošolci-tehnik, ki reflektirajo na tako podporo, naj vložijo nekolikovane prošnje do najkasneje 1. septembra tl. Podrobnosti so razvidne iz razglasa v Uradnem listu za Slovenijo. — Upravna komisija tehniško-visokošolskih fondov.

Odvetniški kongres iz cele kraljevine se vrši 27. avgusta v Beogradu. Razpravljalo se bo o načrtu novega odvetniškega zakona.

Resnico govoril je vendar enkrat nar. socialni poslanec Deržič, ki je na zadnjem nar.-soc. shodu v ljubljanskem »Unionu« izjavil, da 90% našega naroda ni vedelo, kaj je ustava ter da so se prečani z malimi izjemami izkazali za ustavno delo absolutno inferijozne. — Ako bi bil še pristavil, da je med ostalimi 10% ogromna večina demokratov, bi bil povedal polno resnico. Zakaj resnica je, da so samo demokrati pravilno pojmovali pomen ustave.

»Straža« od 11. tm. je zopet do kosti obrala sledeče »poičajdemokrate«: dr. Kukovca, Ribnikarja, Roberta Senico, Sokole v Slov. Bistrici, sokolske izletnike v Osjeku, finančnega ministra, dalje samostojnejše Drofenika, Mermoljo itd. Krasen apetit! Čestitamo! Le naprej!

Študijske podpore za agronomske in veterinarske študije. Komisija za upravo agronomskega-veterinarskega fonda je na svoji zadnji seji določila, da se imajo prošnje za podelitev študijskih podpor za nadaljevanje študij na kmetijskih šolah sploh, kakor tudi na veterinarskih visokih šolah predložiti na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani, najkasneje do 30. septembra tl.

Slavna šolska vodstva v Sloveniji se uljudno prosijo, da naznanijo podpisane mu naslov zdravega in poštenega, nad 14 let starega dečka, ki bi imel veselje do slikarske obrti in za to tudi potrebnih risarskih zmožnosti. Pogoji za uk se domenijo osebno ali pismeno. — Viktor Bevc, slikarski mojster v Celju, Kralja Petra cesta št. 42 (zraven Branibora).

Ljubljanski župan potrjen. Včerašnja »Jugoslavija« prinaša iz Beograda izvirno poročilo, da je min. svet v seji 11. tm. potrdil g. Antona Peska ljubljanskim županom.

Beli solničnik, zgubljen na nedeljski gasilski slavnosti na veseličnem prostoru v kalilnicah Deln. pivovarne v Žalcu, je shranjen pri načelniku gasilnega društva v Žalcu.

Avtomobilska zveza Maribor-Slatina, Radinci-Spodnja Lendava. Generalni komisariat za tujski promet v Sloveniji objavlja, da se otvori 9. tm. avtomobilna zveza Maribor-Št. Lenari-Radgona-Slatina, Radinci-Murska Sobota-Beltinci-Spodnja Lendava. Odhod iz Spodnje Lendave ob 5. uri, prihod v Maribor ob 11. uri, prihod v Spodnjo Lendavo ob 18. uri 50 minut.

Na občnem zboru delničarjev južne železnice dne 7. tm. na Dunaju je pri volitvah novega upravnega sveta bil izvoljen predsednikom ponovno dr. Weeber. V upravni svet so za kraljevino SHS izvoljeni Savo Jelič, Božidar Cerovič in Dragotin Hribar. Dva člana v upravnem svetu ima Avstrija, dva Italija, dva Madžarska itd.

Večje število slovenskih kolonistov bo ministrstvo za agrarno reformo koloniziralo v kratkem na Kosovem.

Nemško sodišče v Lipskem oprošča vojne krivce. Nemško državno sodišče v Lipskem, ki ima v smislu mirovne pogodbe soditi vojne krivce, je vkljub dokazanim grozodejstvom oprostilo generala Stangerja. Radi te pristranske razsodbe je francoska komisija v Lipskem vložila odločen protest. Francoska vlada je podvzela energične diplomatske korake in je odpiklicala komisijo v Pariz.

Amerikanci demonstirajo — za alkohol. Dne 6. tm. je bila v Washingtonu velika manifestacija proti protialkoholnemu zakonu.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

Žatec (Češkoslov. republika, dne 2. julija 1921).

Neugodno vreme v prvi polovici meseca junija je zadržavalo hmeljsko rastlino v razvoju. Še le 8 dni imamo ugodnejše vreme, katero bode hmelju zopet v prid. Stanje hmeljskih nasadov se sedaj lahko označi v obče kot **srednje do dobro.** Zgodaj obrezani nasadi že cvetijo.

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica**
Ljubljanske kreditne banke v Celju Telefon
št. 75 in 76

Delniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondl nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Pljuju in Brežicah. 264 50-24

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav.

Prečernova ul. 15 v Celju

Rezervni zaktad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunala. 468-42

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri in pol od sto (4 1/2 %)

Hranilne vloge: 2.000.000 K

vendar je hmeljskemu cvetu stanovitno ugodno vreme neobhodno potrebno.

V nekaterih nizkih legah se je vsled mraza hmeljska sušica zopet pomnožila in se je treba zoper njo braniti s škropljenjem. Dejstvo je, da se je stanje hmeljskih nasodov v primeru z onim meseca junija poslabšalo in da ni več upanja na dobro letino.

Hmeljski trg je zadnjih osem dni zopet nekoliko oživel in se je hmelj prodal po 2000-2500 č. K za 50 kg.

Končno razpotoženje je zelo čvrsto, cene pa po malem rasteče.

Zveza hmeljarskih društev.

Kmetijski pouk po deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo priredi na podlagi došlih prošelj sledeča predavanja in sicer: v nedeljo, dne 17. julija: zjutraj v Sromljah in popoldne v Stari vasi na Bizeljskem (predava višji vinarski nadzornik Skalický o vinogradništvu in kletarstvu), v Čermošnjicah (predava višji živinorejski nadzornik ing. Zidanšek o živinoreji), v Gotovljah pri Celju (predava instr. M. Zupanc o živinoreji) in v Mengšu (predava kmet, svetnik Rohrman o travništvu in pridelovanju krme).

Izgledi za vinsko letino v Italiji so zelo slabi. Vsled tega se oživlja trgovina in kupuje se mnogo starega vina.

Povišanje zemljiškega davka za 150 odstotkov je finančno ministrstvo opustilo.

Zavarovalna družba »Triglav« se je ustanovila v Beogradu z osnovno glavnico 4 mil. kron.

Državni nakup žrebet. Poverjeništvu za kmetijstvo namerava nakupiti ob priliki premovanj na Kranjskem in Štajerskem letošnje žrebičke in starejše žrebce toplokrvne in mrzlokrvne pasme za državno žrebitišče. Oziralo se bo le na prvovrstna žrebeta z dokazanim redom, nakar se konjerejci opozarjajo ter vabijo, da se polnoštevilno udeležijo premovanj.

Borza 12. julija.

Curih: Berlin 570, Newyork 605, London 2202, Pariz 4700, Milan 2745, Praga 7.75, Budimpešta 2, Zagreb 3.80, Bukarešta 8.65, Varšava 0, Dunaj 0.80, avstr. krone 0.80.

Razne vesti.

Velika železniška nesreča se je 10. tm. zgodila na postaji Čuprija. Dva vlaka sta trčila. 20 vagonov je popolnoma razbitih. Vlakovodji enega izmed vlakov je zmečkalo obe nogi.

»Mesto pesnikov« je staroslavni ukrajinski Kijev. Zadnji popis prebivalstva tega mesta kaže, da živi v njem sindikalno organiziranih 3478 pesnikov. Časopisi razlagajo to na sledeči način: veliko »intelektualcev« brez stalnega poklica se je dalo uvrstiti med pesnike, ki lahko dobivajo živilske izkaznice, ker jih boljše-viki smatrajo »profesjonistom«. Še časnikiarjem v Rusiji ni tako dobro kot pesnikom. Srečna Rusija, zares!

Razbojniški napad na vlak se je iz-

vršil nedavno pri Zeleniki v Bosni. Napadalcji so bili črnogorski hajduki. Več oseb so pri napadu umorili, vlak izropali. Sedaj javljajo iz Trebinja, da so oser hajdukov te razbojniške tolpe že aretirali in se preiskava z dobrim uspehom nadaljuje. Vsi pridejo pred preki sod in bo obsodba izvršena na mestu izvršenega zločina.

Eksplozija v Dunajskem Novemestu. Skladišče municije v Wöllersdorfu pri Dunajskem Novemestu je 7. tm. zjutraj zletelo v zrak. Bilo je napolnjeno z minami in tudi na kolodvoru pred skladiščem je bilo pet vagonov, naloženih z minami in namenjenih na Poljsko. Eksplozija je povzročil atentat. Človeških žrtev ni, stvarna škoda je zelo velika.

Zadnja poročila.

Trgovinska pogajanja z Italijo.

Beograd 12. julija. Ker glede ribolova ni prišlo do sporazuma med našimi in italijanskimi delegati, so štirje člani italijanske delegacije danes odpotovali v Rim po nove inštrukcije.

Zamenjava prejšnjih znamk za nove.

Beograd 12. julija. Minister za pošto in brzojav je odločil, da se bodo izmenjavale prejšnje znamke za nove znamke ameriške izdelave. Rok za izmenjavo bo od 15. tm. do 15. avgusta. Zamenjavale se bodo samo one znamke, ki so imele frankovno vrednost.

Kongres jugoslov. novinarjev.

Beograd 12. julija. Prva skupščina udruženja jugoslov. novinarjev se vrši od 27. do 29. avg. v Splitu. Obenem je ustanovna skupščina sindikalne novinarske organizacije, kateri se predloži tudi načrt kolektivne pogodbe.

Listnica uredništva.

Slov. Bistrica: Kak G. pa res ni vreden, da gre naš urednik zaradi njega kašo pihat, ka-li? — S. P., Zetale: Saj se lahko naroči tudi samo sobotna številka kot tednik, stane letno 48 K. — F. M., Ljutomer: Dozdaj še lista »Vrh Razglednika« nismo prejeli. Če dobimo, spregovorimo o njem. Zdravo! — Laško, Št. Peter pod Sv. Gor. Trbovlje, Mozirje: Hvala, pride vse v petek! Zdravo.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Sokol, telovadelec, išče službe pri

kakšnem podjetju ali uradu v Celju ali okolici, kot pisarniška moč, začetnik. Ponudbe na upravništvo pod »Sokol« 1

Dvonadstropna hiša

v Celju se prod. Ponudbe pod »Odlčnost« na upravo »Nove Dobe«. 1

Vsakovrstne tiskovinezvršuje v najmodernejši izpeljavi
Zvezna tiskarna, Celje.**Lepa hiša**

ob glavni cesti, kjer je bila stara gostiln. koncesija, s kosom njive in vrtom, pripravno za žago ali penzionista, ker v posebno zdravem kraju ležeče, se radi rodbinskih razmer takoj ugodno prod. Naslov v upravništvu.

Kupi se

nekaj vagonov 765 3-1

smrekovega lubja

za stojarje, letošnjega pridelka. Obvezne ponudbe z najnižjo ceno franko vagon za takojšnjo dobavo na Jos. Novak, Slov. Bistrica.

Proda se

vila

oddaljena 10 min. od Celja, zraven je gozd, ribnik in velik vrt. Kupec ima stanovanje takoj na razpolago. Naslov v upravi N. D. 797 2-1

Bukovo oglje

na drobno in debelo, prodaja »lesna trgovina« Štefan LOKAR, Celje, (Sp. Hudinja 33)

Išče se dobro idoča

kovaška obrt

na kakšnem prometnem kraju. Natančna pojasnila v upravi N. D. 759 3-2

CENE ZMERNE!Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK Celje, Kralja Petra c.
se priporoča za
mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove sokolske potrebščine!**!POSTREŽBA TOČNA!****Miši, podgane, ste-**
ter ves mrčesmora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva. kakor: Za poljske in hišne miši 12 K, za podgane 16 K, ščurke posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živalih 5 in 12 K, prašek za uši v obliki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posredovalci imajo popust. Pošilja po zahtevi
Zavod za eksport
M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska ulica 3. 556 9**Malinovec**

(malinov sok)

Kisla voda

Rogaški Tempel - Styria - Donati vrelci

se dobe v vsaki množini pri

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

Trgovina šgecerijskega in kolonijalnega blaga. Zaloga mineralnih vodâ.

168 38-16

V globoki žalosti naznanjamo vest, da je preminul gospod

Ivan Rupnik

nadučitelj v pokoju,

po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi v 82. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v četrtek, dne 14. julija ob 16. uri iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču. Maša zadušnica se bode brala dne 15. julija v župni cerkvi ob 8. uri.

V Celju, 13. julija 1921.

Žalujoči sorodniki.